

Strona Główna > ... > Sprawy Rodzinne I Dziedziczenie > Prawo Spadkowe > Prawo Spadkowe > Netherlands

Prawo spadkowe

 Niderlandy

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

To zestawienie informacyjne zostało opracowane we współpracy z Radą Notariatów Unii Europejskiej (CNUE).

1 W jaki sposób dokonuje się rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci (testament, testament wspólny, umowa dotycząca dziedziczenia)?

Testament można sporządzić wyłącznie w formie aktu notarialnego (*notarieel testament*) lub spisanego własnoręcznie prywatnego dokumentu oddanego notariuszowi na przechowanie (*depot-testament*) (art. 4:94 kodeksu cywilnego – *Burgerlijk Wetboek*). W kodeksie przewidziano ograniczony wykaz wyjątków (art. 4:97-107). Nie dopuszcza się możliwości sporządzenia wspólnego testamentu (*gezamenlijk testament*) więcej niż jednego spadkodawcy (art. 4:93). Nie można również sporządzić umowy dotyczącej przyszłego dziedziczenia. Zgodnie z art. 4:4 ust. 2 kodeksu cywilnego umowy zawierane w celu rozporządzenia całością lub częścią nieotwartego jeszcze spadku są nieważne.

2 Czy należy ten dokument zarejestrować, a jeżeli tak, w jaki sposób?

Notariusz, który sporządził testament, musi zarejestrować stosowne informacje w centralnym rejestrze testamentów (*Centraal Testamenten Register, CTR*) pierwszego dnia roboczego po sporządzeniu testamentu.

Zobacz również: <http://www.centraaltestamentenregister.nl/>. Informacje o przechowywaniu, rejestracji i wyszukiwaniu testamentów są również dostępne na stronie internetowej Stowarzyszenia Europejskiej Sieci Rejestrów Testamentów (ARERT) w zakładce „Information sheet”: <http://www.arert.eu/>.

3 Czy istnieją jakieś ograniczenia dotyczące rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci (np. zachówek)?

Zstępnych zmarłego (dzieci lub – jeśli dzieci już zmarły – ich dzieci) nie można całkowicie wydziedziczyć. Są oni uprawnieni do zachowku (*legitieme portie*). Małżonek ani wstępni nie są uprawnieni do zachowku. Zachówek odpowiada połowie wartości majątku zmarłego (art. 4:64 kodeksu cywilnego). Zstępny, który powoła się na przysługujące mu prawo do zachowku, nie będzie już uznawany spadkobiercą (*erfgenaam*), lecz wierzycielem (*schuldeiser*).

4 W przypadku braku rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci – kto jest uprawniony do dziedziczenia i w jakich częściach?

W przypadku braku testamentu w poszczególnych scenariuszach stosuje się zasady opisane poniżej.

Jeżeli spadkodawca nie pozostawał w związku małżeńskim i nie pozostawił po sobie dzieci, spadek dziedziczą co do zasady jego rodzice i rodzeństwo w częściach równych, przy czym każde z rodziców dziedziczy co najmniej

czwartą spadku.

Jeżeli spadkodawca nie pozostawał w związku małżeńskim, ale pozostawił po sobie dzieci, dziedziczą one spadek w częściach równych.

Jeżeli spadkodawca pozostawił po sobie małżonka, ale nie pozostawił po sobie dzieci, ostatni pozostający przy życiu małżonek dziedziczy całość spadku.

Jeżeli spadkodawca pozostawił po sobie małżonka i dzieci, dzieci i małżonek dziedziczą w częściach równych, przy czym pozostający przy życiu małżonek nabywa majątek spadkowy z mocy prawa. Za podział spadku odpowiada małżonek. Każdemu z dzieci, jako spadkobiercy ustawowemu, z mocy prawa przysługuje roszczenie pieniężne (*geldvordering*) wobec pozostającego przy życiu małżonka. Kwota tego roszczenia pieniężnego odpowiada wysokości udziału spadkowego dziecka. Roszczenie takie staje się wymagalne w przypadku postawienia pozostającego przy życiu małżonka w stan upadłości, objęcia takiego małżonka restrukturyzacją zadłużenia (zob. również ustawa o restrukturyzacji zadłużenia osób fizycznych – *Wet schuldsanering natuurlijke personen*) lub jego zgonu (art. 4:13 kodeksu cywilnego). W niektórych sytuacjach dzieci mogą wyegzekwować swoje roszczenia pieniężne również wcześniej, na przykład jeśli pozostały przy życiu małżonek ponownie zawiera związek małżeński.

Osoby pozostające w zarejestrowanym związku partnerskim traktuje się tak samo jak małżonków.

5 Jaki organ jest właściwy:

5.1 w sprawach dziedziczenia?

5.2 do przyjęcia oświadczenia o zrzeczeniu się lub przyjęciu spadku?

5.3 do przyjęcia oświadczenia o zrzeczeniu się lub przyjęciu zapisu?

5.4 do przyjęcia oświadczenia o zrzeczeniu się lub przyjęciu zachowku?

W Niderlandach organem właściwym w zakresie prawa spadkowego jest notariusz. Strony mają swobodę wyboru notariusza, niezależnie od ostatniego miejsca zamieszkania zmarłego.

Spadkobierca ma trzy możliwości:

1. przyjąć spadek bezwarunkowo;
2. przyjąć spadek z dobrodziejstwem inwentarza, ograniczając odpowiedzialność za długi do wartości przedmiotu spadku (*beneficiair aanvaarden*);
3. odrzucić spadek.

Jeśli spadkobierca chce od razu przyjąć spadek (przyjęcie bezwarunkowe), może to zrobić w sposób dorozumiany i bez szczególnych formalności, przez wykonanie określonych czynności, takich jak sprzedaż lub inne przejęcie na własność majątku zmarłego. Konsekwencją bezwarunkowego przyjęcia spadku jest ponoszenie przez spadkobiercę osobistej odpowiedzialności za długi spadkowe własnym majątkiem. Spadkobierca może ograniczyć tę odpowiedzialność, jeżeli wyraźnie przyjmie spadek wyłącznie pod warunkiem że długi spadkowe nie przekroczą jego wartości. Spadkobierca dokonuje tego przez złożenie w rejestrze sądowym (*griffie van de rechtbank*) oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza (*verklaring van beneficiaire aanvaarding*). Spadkobierca musi również złożyć oświadczenie, jeśli nie chce przyjąć spadku, tylko go odrzucić. Oświadczenie to nie podlega żadnym ograniczeniom czasowym, ale wierzyciel lub inna zainteresowana strona może zażądać, aby sąd wyznaczył spadkobiercy termin. Jeżeli spadkobierca nie dotrzyma tego terminu, następuje bezwarunkowe przyjęcie spadku. Dotyczy to także sytuacji, gdy spadkobierca przed złożeniem oświadczenia działał tak, jakby spadek bezwarunkowo przyjął. Raz dokonanego wyboru nie można cofnąć.

Zapisy testamentowe (*legaten*) można przyjmować lub odrzucać bez szczególnych formalności. Zgodnie z prawem niderlandzkim zapisów testamentowych nie można przyjąć z ograniczeniami.

Spadkobierca przymusowy (*legitimar*) może zrzec się prawa do zachowku przez brak zgłoszenia roszczenia. Prawo nie przewiduje żadnych konkretnych oświadczeń w tym celu. Jeśli spadkobiercy przymusowi zrzekną się

zachowku, można to odnotować w oświadczeniu.

6 Proszę krótko opisać postępowanie spadkowe na podstawie prawa krajowego, w tym dział spadku i podział składników majątku (w tym informacje, czy postępowanie spadkowe jest wszczynane z urzędu przez sąd lub inny właściwy organ)

W większości przypadków, zwłaszcza jeśli istnieje małżeńska umowa majątkowa (*huwelijkscontract*) lub testament, do uregulowania sprawy spadkowej zaleca się zaangażować notariusza. Każdy ze spadkobierców lub wykonawca testamentu (*executeur-testamentair*), o ile wskazano go w testamencie, może skorzystać z usług notariusza w Niderlandach. Strony mają swobodę wyboru notariusza, niezależnie od ostatniego miejsca zamieszkania zmarłego. Notariusz pomoże spadkobiercom uregulować sprawę spadkową. Ustali, kim są spadkobiercy, a następnie sprawdzi, czy został sporządzony testament, oraz udzieli beneficjentom informacji i porad co do konsekwencji przyjęcia lub odrzucenia spadku. Może im również pomóc w wypełnieniu zobowiązań podatkowych. Tylko w nielicznych sytuacjach sąd uczestniczy w uregulowaniu sprawy spadkowej. Może się tak zdarzyć, jeśli uregulowanie sprawy spadkowej jest przedmiotem sporu lub jeden ze spadkobierców nie jest w stanie zadbać o swoje interesy (na przykład dlatego, że jest niepełnoletni).

7 W jaki sposób i kiedy dany podmiot staje się spadkobiercą lub zapisobiercą?

W Niderlandach nie przewiduje się tu procedury sądowej. Jeżeli nie ma testamentu, prawo określa, kto jest spadkobiercą. Jeśli istnieje testament, wskazuje on spadkobierców i zapisobierców (*legatarissen*). Notariusz może wskazać spadkobierców w akcie poświadczenia dziedziczenia (*verklaring van erfrecht*), zob. art. 4:188 kodeksu cywilnego. Wykonawca testamentu może również wystąpić o poświadczenie dziedziczenia. W akcie poświadczenia dziedziczenia notariusz może wskazać osoby uprawnione do dziedziczenia, ich udział w spadku oraz, w stosownych przypadkach, imię i nazwisko wykonawcy testamentu. Za sprawą aktu poświadczenia dziedziczenia spadkobiercy lub wykonawca mogą ujawnić się dłużnikom spadku, a następnie uzyskać możliwość rozporządzania saldami na rachunkach bankowych itp. Przeniesienie nieruchomości lub prawa do nieruchomości na jednego ze spadkobierców wymaga aktu notarialnego.

8 Czy spadkobiercy odpowiadają za długi spadkowe, a jeżeli tak, na jakich warunkach?

Jeżeli spadkobierca przyjął spadek bezwarunkowo, ponosi pełną odpowiedzialność za długi zmarłego (art. 4:182 kodeksu cywilnego). W razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko w takim stopniu, w jakim mają one pokrycie w wartości inwentarza. Nie ponosi odpowiedzialności osobistej.

9 Jakich dokumentów/informacji wymaga się zazwyczaj w celu zarejestrowania nieruchomości?

Akt poświadczenia dziedziczenia można wpisać do publicznego rejestru nieruchomości (*openbaar register van onroerend goed*). Przeniesienie własności nieruchomości lub praw do nieruchomości wymaga odrębnego aktu notarialnego.

9.1 Czy wyznaczenie zarządcy jest obowiązkowe czy obowiązkowe na wniosek? Jeżeli jest to obowiązkowe lub obowiązkowe na wniosek, jakie czynności należy podjąć?

Prawo niderlandzkie nie przewiduje obowiązkowego powołania zarządcy masy spadkowej (*beheerder van de nalatenschap*).

9.2 Kto jest uprawniony do wykonania rozrządzenia na wypadek śmierci lub zarządzania masą spadkową osoby zmarłej?

Spadkodawcy (*erflaters*) mogą wyznaczyć w testamencie wykonawcę testamentu, który może uregulować sprawę spadkową. W przypadku przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza sąd może powołać zarządcę specjalnego (*speciale beheerder*).

9.3 Jakie uprawnienia przysługują zarządcy?

Wykonawca wskazany w testamencie ma zazwyczaj ograniczone uprawnienia, zgodnie z art. 4:144 kodeksu cywilnego. Może zarządzać spadkiem i regulować długi spadkowe. Spadkodawcy mogą przyznać wykonawcy testamentu więcej praw, na przykład prawo do przeniesienia aktywów spadkowych bez zgody spadkobierców. Jeżeli wykonawcę wyznaczono jako wykonawcę specjalnego (*speciale executeur*) (syndyk likwidujący spadek – *afwikkelingsbewindvoerder*), może on przenosić aktywa i podejmować wszystkie decyzje dotyczące działu spadku.

10 Jakie dokumenty zgodnie z prawem krajowym są zazwyczaj wydawane w toku i na koniec postępowania spadkowego, by poświadczyć status i prawa beneficjentów? Czy mają one szczególny skutek dowodowy?

Spadkobiercy mogą sporządzić akt działu spadku (*akte van verdeling*). Dokument staje się aktem notarialnym, jeśli sporządzi go notariusz. Wymaga się tego, gdy choć jeden ze spadkobierców nie ma zdolności do czynności prawnych (ponieważ jest małoletni lub z powodu kurateli/opieki sądowej – *curatele/bewindvoering*). Akt notarialny jest niezbędny w celu przeniesienia własności nieruchomości lub innych praw do nieruchomości w Niderlandach, zob. odpowiedź na pytanie 7 powyżej. We wszystkich innych przypadkach akt działu spadku nie jest wymagany. Do przeniesienia aktywów takich jak rachunki bankowe i inne ruchomości wystarcza akt poświadczenia dziedziczenia.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Ostatnia aktualizacja: 27/12/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.